

KULTIVERAT

Medlemstidning

för Hjelmarebygdens Veterantraktorförening
Nr 2 2015 Årgång 7

I detta nummer:
Enkelhet succé
Ny ordförande
Jeep-Roger

Kenneth tog över klubban

Jag är sedan årsmötet ny ordförande i föreningen. Mitt namn är Kenneth Johansson, 69 år, pensionär och bor i Torsta by Kumla kommun.

Jag har några traktorer, lastbilar och grävmaskiner.

Under min yrkesverksamma tid har jag sysslat med teknik. Den största delen inom Försvarmakten (FMV/Flyget). Jag har även provat att vara mänskensbonde.

När frågan från valberedningen kom var det överraskande. Jag var tvungen att få betänketid. Efter att jag talat med några, som jag vet säger sin mening, sa de att de trodde att det kan nog gå. Tänkte då att jag provar, går det inte är det bara att välja en ny. Men som tur är finns det en övrig styrelse att luta sig mot och en ordförande ska ju bara se till att delegera.

Föreningen har en stor verksamhet med många som är involverade. Utan dessa medlemmars arbete vore vår verksamhet omöjlig att genomföra.

Håller vi denna höga nivå på vår verksamhet får vi vara mycket nöjda, men det betyder väldigt hårt arbete framöver. All verksamhet förändras med tiden så även vår. Vad vi ska göra i framtiden är det föreningens medlemmar som måste fundera över och komma med förslag på.

Vi har startat ett antal grupper för olika aktiviteter med ansvar enligt delegering. Vi har även startat upp en teknisk grupp.

Föreningen har fått mycket beröm för de aktiviteter som vi medverkat i och jag tackar alla medlemmar som har representerat föreningen.

Vårt intresse för gamla traktorer är lika. Det är bara färgkulören som skiljer.

Får här passa på att tacka den avgående ordförande och styrelse för ett mycket väl genomfört arbete för föreningen.

Jag hoppas att er sommar har varit bra och att vi alla får en skön och rolig höst.

Kenneth Johansson

Elinor Magnérus berättar om den 38 meter långa huvudbyggnaden vid Siggebohyttan.

Traktorresa med blöt avslutning

Till slut fick även det tappra gänget på årets traktorresa ge upp. Sommarens djupaste lågtryck var argument nog. Men det började så bra, den femte traktorresan i rad. Tradition är väl rätt ord i sammanhanget. Med fokus på trakterna kring Nora bjöds det på ett mycket intressant program med tonvikt på Nora Bergslags fascinerande historia. Formellt sett startade resan de 24 juli men redan på kvällen före var gänget samlat hemma hos Lennart Kungsberger utanför Glanshammar. Detta för att de långväga resenärerna skulle slippa gå upp i svinottan. Nu befann man sig på bekvämt resavstånd upp till trakterna kring Nora och fick dessutom en extrakväll i gemenskapens tecken. Fredagens höjdpunkt var Lockgruvan i Pershyttan. Där bröts järnmalm från medeltiden fram till 1909. Då stängdes pumparna av och gruvan vattenfylldes. Någon gång på 60-talet tömdes dock gruvan på sitt vatten ner till 50-metersnivån. Efter övernattnings på Trängbo camping i Nora åkte sedan sällskapet i samlad tropp till Siggebohyttans bergsmansgård nordväst om staden. Där visade Elinor Magnérus runt i det märkliga huset.

Med tanke på att hon jobbat där under många år var sakkunskapen diger. Huvudbyggnaden började uppföras 1790 och är märklig med sina 14 rum och tre kök, samtliga dessutom som genomgångsrum. Örebro läns museum visar idag det smala men 38 meter långa huset ungefär som det var inrett och fungerade på 1860-talet. Det vill säga en förmögen bergsmansgård när den var som allra stoltast.

Varken lycka eller rikedom är beständig. År 1905 skingrades lösöret på en auktion. Dock köptes gården av museet redan 1910 och en förslagen museichef kunde med hjälp av utropslistan köpa tillbaka det mesta av lösöret. Bara den 38 meter långa inbyggda loftgången är i sig värd ett besök. Så fortsatte trippen ner till Järle för ett kort besök och sedan vidare till Ervalla och den väntande jubileumsmiddagen. Fem år i rad är inte bara tradition utan också en anledning till jubileum. Det var väl ungefär här som funderingarna började om hur det skulle kännas att sova på en militärkär och vakna upp i fukten efter 40 millimeters nattligt regn. Varvid det kloka beslutet togs att helt enkelt avbryta i förtid och åka hem.

Conny Toverland

Enklast möjliga blev succé

En tid! En plats! Medtag kaffekorg! Upplägget var enklast möjliga och blev rena succén. Göran Olsson och Janne Larsson klurade ut en färdväg i trakterna runt Österåker och när det var dags för avfärd hade 22 ekipage anlänt.

Klockan tio lördagen den 13 juni vid Österåkers kyrka, var det ena budskapet. Se till att ta med skaffning, var det andra. Med Göran som förlöpare bar det sedan iväg ner emot Säby, vidare till Askö gruvor och förbi Forsby säteri för att sedan landa vid kalkbrottsutsikten. Med tanke på att många av ekipagen medförde vagnar fylldes bänkar och bord vid utsikten till sista man - och lite till. Då färden pågått nästan en timme var hungern påtaglig.

Tidigvarande kommunalrådet i Vingåker och mångåriga medarbetaren i kalkbrottet, K.G. Källersfors, gav under fikaten, en levande beskrivning av hur livet tedde sig i kalkbrottet men ordgordet sig också över att linbanan till Köping inte kom att bevaras. Detta trots både bildande av en stödförening och mycket ideellt arbete.

Efter uppbrottet bar det sedan iväg ut på Läppeskogen och exotiska platser som Nästorps handel och Björndammen passerades. Från Torp åkte sedan karavanen via Vannala, Täppelunds affär och Hulla gård ner till sjön Öljaren, där återstoden av matsäcken avnjöts ute på piren. Samtidigt gavs rika möjligheter att beskåda den vackra utsikten över Öljaren ut mot Julita.

Denna lördag i juni erbjöd strålände försommarsväder och extremt dammiga vägar - något som den luttrade veterantraktorrallychauffören tar med ro och glatt tuggar i sig gruskornen. Nu dammade vi inte bara ner varandra utan även den bofasta omgivningen. Nu var det dock ingen som tog illa upp utan från alla trädgårdar längs färdvägen mötte bara leenden och glada vinkningar. Gästas man av 22 trevligt puttrande veterantraktorekipage spelar lite damm ingen roll.

Med en förhoppning om att denna enkla tillställning blir en tradition.

Conny Toverland

Fikastund i glada vänners lag uppe vid Kalkbrottsutsikten.

Foto: Sune Jansson

Göte Berglind och Göran Larsson diskuterar John Deere R.

Foto: Sune Jansson

Värmen kom med besked

Traktorpullingen i Sannahed regnade bort. Sådagen i Lännäs flyttades ett antal gånger för att sedan bli en såkväll. Osäkert var också hur höskörden skulle bärgas med tanke på rådande väderlek. Men så kom värmen - och det med besked. Lördagen den 4 juli bjöd på dryga 30 graders hetta på gårdet hos Åke Carlsson i Fallet - ett stenkast bortanför Rune Berglinds vedbacke. Enligt tradition och gammal hävd ska gräset hässjas för att bli torrt fint hö till kor och hästar. Fyra hässjor blev det trots att alltsammans mest handlade om en överloppsgärning. Slätteraggregatet hade gjort sitt jobb några dagar tidigare och sedan fick gräset ligga på slag. Med tanke på värmen och brist på dagg var det bara att stränga och pressa direkt när höhässjorna stod klara.

"Pappan" till arrangemanget, Rune Berglind, tänkte sannolikt en orolig tanke på morgonen och undrade om någon verkligen skulle ställa upp för tungt kroppsarbete i hettan. En tanke som var omotiverad. Det blev ett rejält arbetslag som såg till att jobbet blev gjort, något han var mycket tacksam för.

"Ett par timmars jobb", var kommentaren från en yngre lantbrukare som gästade gårdet tillfälligt och tänkte i banorna slätterkross och rundbalspress. Och då naturligtvis i en väl luftkonditionerad traktorhytt. Nu tog jobbet istället en hel dag och mer därtill med tanke på slätter och störning. Just detta blev sedan föremål för rejäla diskussioner vid en av de många rasterna i skuggan, det gällde att fylla på vätska i värmen. Den sociala biten på gårderna, med mängder av folk, är borta och ersatt med ensamarbete. I vissa avseenden var det bättre förr - även om det många gånger var slitigt.

Att det enkla också alltid fungerar blev bekräftat på gårdet. En järnstör, störrar, högafflar och sedan en släpräfsa med en häst (eller som i det här fallet en BM 36) är tillförlitligt. Sämre var det med Welgerpressen som strulade rejält en stund. Men när gubbarna slog sina kloka huvuden ihop löstes även detta. När bara snören med rätt färg användes gick sedan allt som en dans.

Conny Toverland

Börje Eriksson "befrias" från ett slätteraggregat av hugade spekulanten Conny Toverland. Den "hämtresan" gick dock utan mankemang ända från Odensbacken till Vingåker. Men det är inte alltid så... Foto: Jan Larsson

Hämtresa - ett ibland dramatiskt ord

Ordet "hämtresa" finns inte med i Svenska Akademiens ordlista - åtminstone inte ännu. Men alla som förvärvat en maskin eller ett fordon och transporterat hem godset är bekanta med uttrycket. Ibland går det smärtfritt men det är inte alltid så.

Även om man planerar resan kan det inträffa saker och händelser. Punktering, hjullagerhaveri, dåligt väglag och dåligt väder är alla faktorer som kan sätta käppar i hjulen trots de allra bästa förberedelser.

För några år sedan var jag med om en "hämtresa*" från Ekerö utanför Stockholm. Resan dit gick smärtfritt, dessutom utan lång väntan vid färjan. Men, på hemvägen, blev det punktering på släpkärran utanför Strängnäs. Till saken hör att vid tillfället fattades både reservhjul och domkraft.

Vid en bensinmack fick vi låna en domkraft och köpa ett fälgkors. Det första som hände vid försöket att lossa hjulbultarna var att verktyget gick tvärt av. Tillbaka till macken och efter en kort "debatt" bestämde jag att fälgkorsen skulle reklameras.

Nästa bekymmer var att hitta ett reservhjul. Turligt nog svängde det in en gentleman i en äldre Mercedes av äldre modell. Efter en kort förhandling inköptes hans reservhjul - som passande nog hade samma bultdelning som på släpkärran. Därmed kunde problemet lösas.

Det här är en liten historia om en "hämtresa". Men som någon har sagt; Varje meter man kommer framåt så har man kommit en meter närmare hem. Allt enligt grundprincipen "tänka positivt".

Det skulle vara roligt att i denna tidning få fler referat om andra "hämtresor".

Jan Larsson

Willys Jeep - udda gäst på åkern.

Roger Andersson plöjer med sin Jeep på gårdet i Valsta med kollega hack i häll.

Några yngre personer (under 70 år!) undrar kanske varför jag plöjer med Willys Jeep? Efter kriget var det brist på alla fordon, även inom jordbruket.

Till Sverige kom det cirka 1.500 krigsjeepar för att i någon mån kompensera denna brist. De flesta hamnade på lantgårdar över hela landet.

Många användes som oregistrerade arbetsredskap, en del traktorregistrerades. Andra blev Epatraktorer eller lastbilar. Några till och med personbilar. Jeeparna användes för plöjning, harvning, dragare av självbindare, timmerkalkar, vagnar med mera.

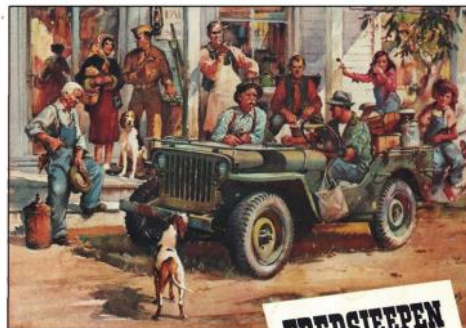
Krigsjeepen ersattes sedan med fredsjeepen, som började säljas i Sverige. De var anpassade för arbete. Det var flera firmor som sålde dessa. Alvenius och Ostermans med flera. Troligen var det 1946 som Scania Vabis blev generalagent. De tidigare importörerna blev återförsäljare. Samma år kom massor med tillbehör för användning inom jordbruket, kraftuttag, remskivor, regulator och jordbruksdrag. Därtill den hydrauliska trepunktslyften från Monroe. Listan kompletterades med snöplogsfäste, ploglyft, Meyr snöplog, som senare tillverkades av Eiker i Lund.

Redskap togs fram till Jeep, bland annat Överrums Sesam Junior med ett eller två skär. Inställning för fredsjeepen står i Överrums instruktionsbok. Därtill fanns slätteraggregat för vänster vägren - naturligt med tanke på att vi hade vänstertrafik.

Jag har haft många jeepar sedan 60-talet. Redan i början av 70-talet började jag leta efter en jordbrukshydraul.

Frågade alla försäljare av Jeep och Willys Jeep klubb. De flesta visste att det fanns men hade aldrig sett någon. I slutet av 70-talet hade jag kontakt med Claes Törnqvist i Örebro. Han och Tomas Terräng i Göteborg köpte Scantias reservdelslager till Jeep i början av detta decennium. Då hade det funnits en hydraul med bland delarna men den hade troligen gått till skrot.

Något år senare frågade jag ännu en gång Tomas Terräng om hydraul. Han såg lite listig ut, sedan sade han att han sålt alla delar till Holland. För inte så länge sedan köpte jag några fordon av Claes Törnqvist.

Fredsjeepen lanserades i broschyrer.

När jag röjde ur dem hittade jag en hydraul utan armar. Han ville ha 4.500 kronor för allt och jag tog det direkt.

En hydraularm fick jag tag på hos Nisse Johansson Offroad Autoparts i hälsingska Ramsjö. Den andra kom från Håkansson i skånska Kävlinge. Bytte till mig den med hjälp av lite jeepdelar. Håkansson hade även en Jeep med Monroe hydraul. Den hade original frontpump på motorn plus oljetank och lägesreglering mellan framstolarna. Efter hans död såldes jeepen på anbud och köptes av Göran Johansson i Götene, som även var med och plöjde vid Valsta 2014. Vid den plöjningen deltog tre stycken jeepar på samma gång, något som troligen inte inträffar vare sig i Sverige eller världen tidigare. Den Jeep jag plöjer med är en gammal brandbil. Den var utrustad med hydraulpump på kraftuttaget. Original frontpump har funnits på Ebay med ett utgångspris på 5.900 kronor. Utöver dessa hydrauler har vi inte hört om någon mer Monroe trots över 50 års letande. En kompis i Rudskoga, Kenneth Johansson, har en hydraul som Scania tagit fram. Den sitter helt under flaket. Just nu håller jag på och letar efter identiteten på den krigsjeep jag plöjer med. Gamla papper finns på landsarkivet Uppsala. .

Där ser man att många jeepar var traktor under något för att senare registreras som lastbil eller personbil. Ibland dessutom tillbaka till traktor eller Epatraktor. Att intresset för jordbrukshydrauler till Jeep är enormt märktes inte minst på Tomas Terrängs 70-årskalas i januari. Det var många gamla jeepgubbar som aldrig sett någon utom i broschyrer eller på foton. Vad normmän, holländare och tyskar sade förstod jag inte men de verkade i alla fall intresserade. Helt klart är att det blir fler plöjningar med våra jeepar och ju fler som får ordning på sina grejor desto roligare är det.

Roger Andersson

Enskärig bogserad plog efter Jeepen.

Har alltid tur med vädret

Ingemar Edlund låg precis som vanligt bakom träffen vid Torsborg, i år för 27:e gången.

Ingemar Edlund är inte bara erkänd hantverkare som genom ett otal vackra bilkarosser för evigt satt sig själv på den fordonshistoriska kartan. Han är också träfffixare av hävd. Sista onsdagen i maj varje år arrangerar han en motorhistorisk träff i parken mitt emot sin verkstad, i år för 27:e året i rad. Och enligt uppgift har det under alla år aldrig kommit en regndroppe på evenemanget. Detta handlar om en mycket vänlig fridens man men i ett avseende är han mycket bestämd. Fordon yngre än 1968 års modell får inte komma in på området. Anledningen är mycket enkel. Då skulle det bli alltför fullt. Bilar av allehanda slag, motorcyklar, mopeder och naturligtvis också gamla traktorer är välkomna. Och i år precis som alla andra år blev det fullt till sista plats. Lite underhållning, kaffe i stugan intill plus förstas en massa prat med trevliga människor förgyller evenemanget.

Den starka kraft som är vi själva

Den sociala samvaron är lika viktig som fokuseringen på traktorintresset i föreningen. Här skrattar och trivs gänget som hässjade hö i Lännäs en stekhet lördag. Vilan i skuggan var välbehövlig.

Känner du dig tillhöra det civila samhället? Känner du att du bidrar till demokratin varenda gång du åker till kafékvällarna i Alm? Nej, jag kunde tro att du inte gör det. Du åker troligtvis på arrangemanget för att träffa på folket, fika gott, slänga lite käft och titta på traktorer. Men, du ska veta att du gör så mycket mer.

Du ingår i det som kallas det civila samhället; folkrörelserna, föreningarna, kooperativen, samfundet, sammanslutningarna, kort sagt, det som engagerar oss. Sverige är ett av de föreningstätaste länderna i världen. Det finns över 200.000 olika föreningar och engagerar över 6 miljoner människor. Det är så stort och på samma gång så självklart att vi verkar ha svårt att förstå det.

Det o-civila samhällets organisationer presenterar alltid sina verksamheter tidsatta och i ekonomiska termer. Enkelt och lättfångat. En förening i det civila samhället genomför sina aktiviteter och är nöjda med det. Budget ska gå ihop förstås, men det gör det för det mesta. Föreningen räknar sällan, eller aldrig, de många ideella timmar av arbete som medlemmarna bidrar med till verksamheten. Det gör inte heller de som av glädje och intresse vill lägga sin tid på föreningen.

Det är mötet med likasinnade som är betalningen. Om man skulle sätta en femtilapp på varje ideell föreningstimma i Sverige, så vore det en ekonomi i storföretagsklass. Det civila samhället tillför onekligen mycket kött på benen till samhälls-kullet.

Du har gått med i den här föreningen utifrån ett intresse, gissar jag? Bra. Det är så föreningar brukar vara tillkomna. I den här föreningen finns över tvåhundra personer till med samma idé om att veta mer om och att se fler traktorer. Det sägs att den starkaste drivkraften när en förening startas är att det finns ett tomrum. Tomrummet att se fler traktorer, tomrummet att träffa mer traktorfolk, tomrummet att vilja få mer kunskap. Det är intresset som förenar, inte ersättningen. Du har inte gått med i föreningen för pengar, utan av intresse. En förening lever främst av medlemmarnas egna resurser. På deras engagemang, förmåga och tid. Hur en förening utvecklas beror alltid på hur man tar tillvara på den ideella energin. Alltså, det kapital som varje medlem kan bidra med. Ja, du är viktig för den förening du gått med i.

Elinor Magnérus

Traktorbutikken - en mötesplats

Annalena Schöllin basar tillsammans med Elinor Magnérus för traktorbutikken. Utbudet är som synes ganska massivt och fler varor lär vara på gång. Foto: Sune Jansson

Traktorbutikken rullar på och rullar vidare till olika evenemang runt om i länen. En butik som är alltid på väg. I tanken kommer jag ofta tillbaks till min barn och ungdomstid, då kom varubussen till oss på landet i min hemby Striberg nära Nora.

- Det var alltid lika kul när den kom, vad finns det för varor idag, tänkte jag. Nått nytt kanske...eller de varor som jag kände till och behövde. Handlarn i bussen var så rolig...småpratade och var alltid glad samt fanns till hands med svar på det mesta.

Samtidigt var det alltid många kunder som kom och som väntat på att få handla dagligvaror, kanske nån överraskning till någon därhemma.

En mötesplats helt enkelt.

Det vill vi också med föreningens butik. Vara en mötesplats där vi möts och trivs. Handlar, sprider god reklam för vår traktorförening och värvar nya medlemmar. Tar emot synpunkter och ideer samt förslag på varor som ni önskar vi ska ta in.

Vi har nu välkomnat en släpkärra som underlättar våra transporter med butiken. Praktiskt att kunna ha varorna packade och att övrig utrustning alltid finns i kärran. Dessutom lätt att ställa in i museet när den inte används.

Första premiärturen till Julita rattade Börje Eriksson bil med kärra. Kändes tryggt att få lära sig lite innan Ellinor och jag far ut själva. Tack Börje!

Nya varor är nu på ingång som vi hoppas ska intressera många. Kom ihåg att ni som önskar sälja varor på kommission kan kontakta oss!

Vi kommer att vara med på de flesta arrangemangen under hösten.

Så känn Dig Välkommen till Traktorbutikken. En av våra mötesplatser i Hjelmarebygdens Veterantraktorförening. Ansvariga för Butiken är Annalena Schöllin och Ellinor Magnérus

Annalena Schöllin

Till och med doften av svett och sura strumpor har man lyckats bevara i det rum som KGB använde för att avlyssna västerlänningar på Viru Hotel. Numera är det museum. Foto: Per Lardenäs

Reseskildring från ”bak i bussen”

Under mina grundskoleår lästes det en hel del geografi, vissa lärare var till och med intresserade i ämnet varför viss fördjupning ägde rum. Till höger om moder Svea låg Östersjön, snett åt öster Finland medan resten av kartan österut, ända bort till Kina, var ett enda stort land, Sovjetunionen. Aldrig med ett ord nämndes Baltikum eller Estland, Lettland och Litauen. Mot slutet av 80-talet, under ”perestrojka”, började man i media tala om våra ”nya” grannländer i öster.

Undertecknad läste 1990 vid Öknaskolan i Tystberga. Landstinget i Sörmland hade inlett samarbete på motsvarande nivå i det nyvaknade Lettland. Ekonomikursen jag läste inbjöds att besöka en lantbruksskola i Valmeira. Detta var på hösten -90, någon månad efter vår hemkomst kom revolutionen och de baltiska staterna blev självständiga under 1991.

Vi reste då alltså till Lettland men via Estland eftersom det inte fanns någon annan förbindelse. Jag var således i Tallin 1990 och åt lunch på Viru Hotell. Med detta i ryggsäcken var jag inte sen att anmäla mitt intresse för ett nytt besök i Estland, nu i Bengt Geirons regi, med benäggen bistånd av Patrick Nyberg och Patrik Olofsson.

Väl framme i Tallinn fick vi egen tid att bekanta oss med staden. Tallinn påminner mycket om Visby med ringmur runt gamla staden och medeltiden fortfarande närvarande. Gamla staden finns med på Unescos Världsarvslista. Mitt sällskap såg Alexander Nevskij-Katedralen, åt en god lunch och höll så när på att missa bussen till Haapsalu. På väg till Haapsalu berättade Bengt Geiron om Estland. Landet har 1,3 miljoner innevånare varav 400.000 bor i huvudstaden. Ytan är som Småland, Skåne och Halland tillsammans.

Fra Mare spa hotell i Haapsalu intogs fram på eftermiddagen, det bjöds på kaffe och många hade nog velat ha någonting till då de salta kexen från den andra dukningen snabbt försvann. På kvällskvisten gick hela det 38 personer stora sällskapet in till centrala Haapsalu och fördelade sig på två restauranger för middag.

Efter stärkande frukost åkte vi på en guidad rundtur i Haapsalu. Vi studerade den gamla järnvägsstationen som numera är museum. Perongen, byggd 1906, är lika lång som den dåvarande ryske tsarens tågsätt. Synd bara att han aldrig kom till Haapsalu. Snickarglädjen på byggnadsverket är densamma som på motsvarande svenska bygge.

Ordföranden avtackades

Lite i förtid avgick Bengt Geiron som ordförande för Hjälmarebygdens veterantraktorförning. Det helhjärtade engagemanget hade tagit sitt tribut och orken tog helt enkelt slut. I samband med sommarcafét vid muséet i Stora Mellösa efter midsommar avtackades han.

Med tanke på att nye ordföranden Kenneth Johansson doppade tårna i Ishavet under en semesterresa till Nordkap blev det vice ordföranden Börje Andersson som fick framföra föreningens tack. Traditionsenligt erhöll Bengt Geiron en blocknyckel av modell större samt hedrades med blommor av Annalena Schöllin.

Sovjetunionens flygvapen hade sin Östersjöbas i Haapsalus utkant vi tittade även resterna av denna. Dessutom såg vi Domkyrkan/Klostret från utsidan samt den nyrestaurerade strandpromenaden. En upplevelse både visuellt och kulinariskt. Efter lite ”nattsudd” kom undertecknad till hotellet vid midnatt då var det tre grader varmt ute. Brrrrr! Vi besökte KGB muséet i Viru Hotel, som var Sovjetunionens ”skrytbygge” i Tallinn. Hit hänvisades alla västerlänningar för mat och övernattnig. Hotellet har officiellt 22 våningar (hissen går dit) men egentligen 23. Den översta är numer museum men var alltså tidigare KGB:s högkvarter i Tallinn. En kunnig guide visade oss allehanda fotografier och föremål från en tid som tack och lov inte längre finns i Estland. Dessutom återgav hon ett antal berättelser från den tid då Sovjet höll koll på sina besökare, bland annat om en västerlänning som ofta besökte Tallinn och Viru Hotell

och som hade för vana att alltid högt och tydligt för sig själv förkunna att ”-Sovjet är ett fantastiskt land men toapapper har dom inte”. Det dröjde aldrig mer än tio minuter förrän betjäningen knackade på dörren för att lämna över en rulle. Efter KGB påbörjades hemresan med ett besök på Super Alko för diverse inköp, därefter klev vi på båten mot Sverige.

Det Estland som jag besökte för 25 år sedan finns inte längre, det enda som ”störde” min bild av landet var alla misskötta fastigheter såväl på landsbygden som i tätorten. Vi frågade vår guide i Haapsalu om detta. Hon förklarade det med att 50 år av statligt ägande sätter sina spår. De fastigheter som ser förfallna ut kanske nu har en privat ägare som inte mäktar med renovering eller så har rättmätig ägare inte stått att finna.

Per Lardenäs

Program för hösten och vintern

augusti 2015

***Självbindare och tröskverk** 22 augusti kl. 10:00 Lännäs, Odensbacken, Sverige
Vi samlas och tittar i detalj på självbindare och tröskverk. En dag för alla som undrat vad som egentligen sker innanför plåtarna... Fika serveras. OBS! Aktiviteten är väderberoende varför datumet är mycket preliminärt! Kontakt Rune Berglind Tel: 0707-307210

***Skördedag i Lännäs** 29 augusti kl. 10:00 Lännäs, Odensbacken
Rune Berglind bjuder in till skörd i Lännäs. Vi får se självbindare och tröskor av alla de slag. Fika serveras. OBS! Aktiviteten är väderberoende varför datumet är mycket preliminärt!
Kontakt Rune Berglind Tel: 0707-307210

september 2015

***SMÅ IF-dagen** i Stora Mellösa 5 september kl 12:00 - 17:00 Stora Mellösa IP
Stora Mellösa/Åsbyvikens IF ordnar även i år en festdag där vi är välkomna att ställa ut våra maskiner. Samling på Stora Mellösa IP. Kontakt Lars Thalberg Tel: 0730-200677

***Veteranplöjning i Valsta**, Odensbacken 12 september kl 10:00 - 16:00
Vi plöjer som vanligt. Under dagen tröskar vi och kör med tröskverket. Vi ska även prova att pressa halm direkt efter tröskan, allt detta beroende på vädret. Parkeringsavgift 20:- Lotterier, hamburgare, korb, dricka och kaffe finns att köpa. Vi behöver många funktionärer. Ju fler vi blir desto lättare för var och en. Hör av dig till Börje om du kan hjälpa till. Efter 16.00 går vi upp till Niklas maskinhall och får oss lite mat och dryck, kostnad 70:- per person. Viktigt att du anmäler dig i god tid så vi vet hur mycket mat vi ska beställa. Kontakt: Börje Andersson, tel 0706-313431

***Veteranplöjning i Björkvik** 19 september kl 10:00 - 16:00 Björkvik,
Traktorplöjning och tröskning med bogserade och självgående tröskor och tröskverk. Utställning av traktorer, redskap, veteranbilar mm. Kontakt: Börje Andersson, tel 0706-313431

***DM i plöjning** 26 september Eriksberg,
JUF anordnar DM i plöjning på Eriksberg, Katrineholm.
Arrangör Jordbrukare Ungdomens Förbund Tel. 0703-302262

***Örebro Game Fair** 26 september kl 09:00 - 17:00 Örebrotravet, Örebro
Mässan kombinerar utställare inom jakt, outdoor, mat, fiske, skogs- och lantbruk. Gratis entré och parkering för besökare. Vi ställer ut våra traktorer – varför inte hänga med du också?
Kontakta Börje Andersson i så fall, Tel 0706-313431.

***Onsdagscafé** 30 september kl. 18:00 - 21:00 Katrineholms Nostalgi & Traktor Museum, Värmbolsvägen Katrineholm. Vi samlas för gemensam fika och traktorsnack.
Obligatorisk anmälan senast tisdag kväll kl 18.00 till Sören Berglind, tel 0705-959937

oktober 2015

***SM i plöjning** 10 oktober - 11 oktober Skyllbergs gård, Skyllberg,
JUF ordnar SM i plöjning på Skyllbergs Gård, Askersund. Mer info kommer på www.juf.se.
Arrangör Jordbrukare Ungdomens Förbund Tel. 0703-302262

***Onsdagscafé 28 oktober** kl 18:00 - 21:00 Odensbackens konditori, Odensbacken
Vi samlas för gemensam fika och traktorsnack. Obligatorisk anmälan senast tisdag kväll kl 18.00 till Kenneth Johansson, tel 0703-882243.

november 2015

***Höstfest** 7 november kl 18:00 - 23:00 Kyrkans Hus, Vingåker
Vi samlas i Kyrkans Hus i Vingåker för mat, dryck och allmänt samkväm. Vänskapsbandet från Hidinge underhåller. Kostnad 200 kr för medlem, 250 kr för övriga gäster. I detta ingår mat och alkoholfri dryck. Öl, vin och annat finns att köpa. Det finns plats för max 100 gäster, så först till kvarn... Anmälan senast 23 oktober till Håkan Geijer, i första hand e-post traktorforening@gmail.com alternativt tel 0709-611307.

***Onsdagscafé** 25 november kl 18:00 - 21:00 Katrineholms Nostalgi & Traktor Museum, Katrineholm
Obligatorisk anmälan senast tisdag kväll kl 18.00 till Sören Berglind, tel 0705-959937.

december 2015

***Onsdagscafé** 16 december kl 18:00 - 21:00 Odensbackens konditori, Odensbacken
Obligatorisk anmälan senast tisdag kväll kl 18.00 till Kenneth Johansson, tel 0703-882243.

januari 2016

***Onsdagscafé** 27 januari 2016 kl 18:00 - 21:00 Katrineholms Nostalgi & Traktor Museum, Katrineholm . Obligatorisk anmälan senast tisdag kväll kl 18.00 till Sören Berglind, tel 0705-959937.

februari 2016

***Onsdagscafé** 24 februari 2016 kl 18:00 - 21:00 Odensbackens konditori, Odensbacken
Obligatorisk anmälan senast tisdag kväll kl 18.00 till Kenneth Johansson, tel 0703-882243.

mars 2016

***Onsdagscafé** 30 mars 2016 kl 18:00 - 21:00 Katrineholms Nostalgi & Traktor Museum, Katrineholm
Obligatorisk anmälan senast tisdag kväll kl 18.00 till Sören Berglind, tel 0705-959937.

april 2016

***Onsdagscafé** 27 april 2016 kl 18:00 - 21:00 Odensbackens konditori, Odensbacken
Obligatorisk anmälan senast tisdag kväll kl 18.00 till Kenneth Johansson, tel 0703-882243.

Hjelmarebygdens Veterantraktorförening

Ordförande: Kenneth Johansson	070-3882243
Vice ordförande: Börje Andersson	070-6313431
Sekreterare/red: Ann Södergren	0739-834849
Kassör: Håkan Geijer	0709-611307
Ledamot: Mats Björkström	0731-831179
Suppleant: Jan-Erik Larsson	0706-090370
Suppleant: Göran Olsson	0709-390319
Redaktör: Conny Toverland	070-3296545
Layout: Sune Jansson	073-9631161

Postadress:
c/o Geijer,
Mattsgården,
Mellösa-Täby 306
715 92 Stora Mellösa
PlusGiro 50 44 52-4
www.traktorforening.com

En stor dag i Svens liv

Den 28 januari 2015 var en stor dag i Sven Carlssons liv. Då var han nämligen inne i en affär och köpte en liter mjölk för allra första gången.

Detta var också det symboliska slutet på en epok vid gården Rökärr utanför Vingåker. Han slutade då som mjölkbonde efter 45 år.

→ När jag började 1970 fanns det ungefär 90.000 leverantörer i landet. Den dag jag lade av var vi 4.378. Men det var då det. Sedan dess försvinner det ungefär en mjölkbonde per dag.

Att Sven lade av med korna hade sina naturliga orsaker vid fyllda 65 år. Men sluta helt som bonde är inte att tänka på. Istället blev det inriktning på köttproduktion. Att låta ladugården stå helt tom är inte aktuellt.

Med tanke på prisutvecklingen för mjölken är det idag tyvärr inte alla som kan vänta till uppnådd pensionsålder. Tuffa ekonomiska villkor med stigande priser på foder och diesel samtidigt som ersättningen för produkten faller nästan fritt gör att många fått kasta in handduken i förtid.

Nu kan Sven ta det lite lugnare och ägna lite tid åt - förutom hustru Eva - sin nyligen förvärvade Volvo T24. Den är i stridbart skick och var med på rallyt i Österåker.

Sedan finns det också en David Brown 880 från 1966 som behöver lite omvårdnad.

- Just nu står den utan framhjul men med tiden ska väl den också komma ut på vägarna.

Sysselsättning fattas inte men däremot är epoken med kor och mjölk vid Rökärr en bit av historiskrivningen.

Sven Carlsson på Rökärrs gård utanför Vingåker köpte sin första liter mjölk den 28 januari i år.

Conny Toverland

Julita 2015-06-29 **TACK**

....för att Du / Ni kom och medverkade på Jordbrukets Dag 2015. I år hade vi ca 2.800 besökare, det är ca 1.300 fler besökare än 2014 och nu hoppas vi att den ökande trenden håller i sig till kommande år. En Jordbrukets Dag utan Er utställare skulle inte bli någon Jordbrukets Dag. Du/ Ni är en stor del av evenemanget och lockar besökare till oss.

Vi vill på detta sätt tacka för Ditt/Ert engagemang och önska Dig/Er en fortsatt skön sommar!

Vänliga hälsningar
Nordiska museet, Julita

Ann Carlsson

NORDISKA MUSEETS SLOTT & GÅRDAR